

ANDRZEJ SAPKOWSKI

ZAKLÍNAČ

RÁZCESTIE KRKAVCOV

Ljndeni

Zaklínač

Rázcestie krkavcov

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Andrzej Sapkowski

Zaklínač Rázcestie krkavcov – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

ZAKLÍNAČ

ANDRZEJ
SAPKOWSKI

ZAKLÍNAČ

RÁZCESTIE
KRKAVCOV

Z poľštiny preložil Karol Chmel

Ljndeni

Andrzej Sapkowski: *Rozdroże kruków*

Copyright © by Andrzej Sapkowski, 2024

Published by arrangement with Patricia Pasqualini Literary Agency

Translation © Karol Chmel, 2025

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4811-7

ISBN e-knihy 978-80-566-4804-9 (1. zverejnenie, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-4805-6 (1. zverejnenie, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-4803-2 (1. zverejnenie, 2025) (ePDF)

*Sviští víchor príšerný, desivá tma všade dookola
V temnote sa skrýva hrôza krvilačná
Zlo sa zakráda a blíži, najvyšší čas na pomoc volať
Pomôž nám, zaklínač, zažeň zlé mračná!*

*Ozvena v dialke násobí krik obete
Naokolo len čerň noci, chlad a vietor
Krv ofrkla kamene, na kôre briez ju vidieť tiež
A zaklínača nikde, nikde, nikde nieto*

Anonymná balada, okolo 1150 p. R.

*Na hriechy mojej mladosti
a na poklesky moje nespomínaj*

Žalm 25; 7

Kaedwen je krajina medzi Dračími horami na severe a Modrými horami na východe, ako aj medzi neprekonateľnými pralesmi na západe vtisnutá. Panujú tam dediční králi z rodu Toppovcov. Pôvodné stoličné mesto mali v starobyľom Ban Arde, toto mesto však roku 1130 po Resurrectionem kráľ Dagread daroval na školu čarodějom a sídlo presťahoval do Ard Carraighu, ležiaceho v strede krajiny.

Ďalšie dôležitejšie mestá kaedwenské sú Ban Fearg, Daevon, Ban Filim a Ban Gleann.

Erbom Toppovcov a celej krajiny bol odnepamäti jednorožec – d'or, licorne effrayée de sable.

Okolo kráľovských území Kaedwenu ležia spoločenstvu náležiacie hraničné územia, nazývané marky a markgrófstva. Tie sú do správy dané markgrófom, čo znamená grófom dedičným alebo kráľom menovaným. Pomenovanie toto pochádza zo skutočnosti, že tieto územia sú akousi prednou strážou a posúvajúc sa čoraz ďalej, majú viesť výboje a pre Kaedwen nové územia elfom vykmasnúť, hranice presúvať a čoraz ďalej svoje znaky, id est marky, stavať. Tieto markgrófstva sú: Západné, Horné, Jazerné a Dolné.

Baldwin Adovardo, *Regni Caedvenie Nova Descriptio*

KAPITOLA PRVÁ

Geralt sa aj napriek tým najúprimnejším úmyslom – a skôr zo závažných dôvodov – nijako nemohol sústrediť na richtárove táraniny. Všetku jeho pozornosť na seba strhla veľká vypchatá vrana na richtárovom stole. Vrana zízajúca skleným okom na zaklínača stála na podstavci z nazeleno natretej hlíny, do ktorej boli zaborené obidve vranie nôžky. Takže vrana, napriek absolútne živému výzoru, zaručene živá byť nemohla, o tom nebolo pochyb. Geralt sa nevedel vynačudovať, prečo naňho teda už niekoľkokrát svojím skleným okom žmurkla? Žeby to bola mágia? Skôr nie, veď jeho zaklínačský medailón sa nezachvel ani nezavibroval, ani raz a ani trošku. Takže asi halucinácia? Ilúzia? Vyvolaná napríklad tým, že dostal párkrát po hlave?

– Opakujem otázku, – zopakoval otázku richtár Bulava.

– Opakujem, aj keď nemám vo zvyku opakovať.

Richtár Bulava už niekoľkokrát Geralta ubezpečil, že opakovať nie je zvyknutý. Napriek tomu opakoval každú chvíľu. Evidentne to mal rád, aj keď to nemal vo zvyku.

– Zopakujem svoju otázku: O čo teda vlastne išlo? Čo si mal s tým dezertérom, že si ho tak strašne dosekal? Nejaké staré krivdy? Lebo ako vidíš, určite neuverím, že išlo o toho dedinčana a o dievčenskú česť jeho dcéry. Že si sa im akože poponáhlal na pomoc. Ako nejaký poondiaty potulný rytier.

Vrana zagánila. Geralt pohl rukami zviazanými za chrbtom, aby rozprúdil krvný obeh. Povraz sa mu bolestne zarezával

do kĺbov. Za sebou počul ťažký dych dedinského drába. Dráb stál tesne za ním a Geralt si bol istý, že len čaká na zámienku, aby ho znovu tresol pästou po uchu.

Richtár Bulava si odfrkol, rozvalil sa na stoličke, vypučil brucho pod zamatovým plášťom. Geralt sa zahľadel na prednú časť plášťa a hneď zistil, čo richtár jedol dnes, včera aj predvčera. A že prinajmenšom jedno z tých jedál obsahovalo paradajkovú omáčku.

– Myslel som si, – povedal konečne richtár, – že už nikdy nevidím na nikoho z vás, zaklínačov. Veď už roky tu nikto nijakého zaklínača nezažil. Povrávalo sa, že po roku stodeväťdesiatštyri už tam v horách málokto zostal nažive. Potom sa rozchýrilo, že vymreli aj tí zvyšní, od hladu alebo na mor. A tu ho máš, zrazu sa akurát taký zjaví v mojej dedine. A prvé, čo tu vykoná, je vražda. A prichytený pri čine ešte má tú drzosť odvolávať sa na nejaké posraté dekréty.

– Na základe menného dekrétu z roku tisícstopäťdesiat, – zachripel Geralt, keď si odkasľal, – vydaného Dagreadom, kráľom Kaedwenu a Hraničných mariek, *primo*: zaklínačom sa dovoľuje slobodne vykonávať svoju profesiu na územiach Kráľovstva a Mariek a sú vyňatí spod jurisdikcie miestnych orgánov...

– Po prvé *primo*, – prerušil ho prudko Bulava, – už uplynulo pol storočia, ako sa Dagread na prach obrátil, a spolu s ním aj jeho menné samovládne dekréty. Po druhé *primo*, nijaký kráľ mi nič spod ničoho nebude vynímať, lebo kráľ je v Ard Carraighu, ďaleko odtiaľto, a tu vládnu miestne úrady. To znamená ja. A po tretie *primo*, na teba, bratku, sa nevzťahuje árešt za vykonávanie profesie, ale za vraždu. Chytať vlkolakov a lesovikov zabíjať, to je tvoje zaklínačské remeslo. Ale ľudí podrezávať, na to ti nijaký kráľ nedal privilégium.

– Postavil som sa na obranu...

– Daryl!

Dráb poslušne ovalil Geralta päšťou, tentoraz po krku.

– To, čo opakuješ, – pozrel sa richtár na povalu, – mi lezie na nervy. Vieš, kam môže viesť taká nervozita? Dokonca aj u takého pokojného človeka, ako som ja?

Vrana zagánila skleným okom. Geralt mlčal.

– Ty, – vyhlásil konečne Bulava, – ty nie si zaklínač. Ty si porucha. Potrebuješ opravu. Treba ťa vrátiť do toho vášho horského sídla, o ktorom ľudia toľko rozprávajú. Nevie, ako je tam u vás s takýmito. Možnože taký nepodarok, ako si ty, rozoberú na súčiastky, aby sa to využilo na výrobu nových a lepších zaklínačov. Tak sa to predsa u vás robí, nie? Zaklínači sa poskladajú, zošijú alebo pozliepajú z rôznych ľudských kúskov a či ako. Kadečo vravia ľudia. Tak teda, aby sme naprázdno netrkotali... Ja ťa, nepodarený zaklínač, vyexpedujem naspäť, do hôr, za Gwenllech. O týždeň.

Geralt mlčal.

– Ani sa nespýtaš, prečo o týždeň? – Richtár vyceril žlté zuby. – Rád sa odvolávaš na dekréty a zákony. No a za zákon som aj ja. No a zákon je taký, že nosiť zbraň tu v obci majú privandrovalci zakázané. A ty si sem vstúpil so zbraňou.

Geralt chcel oponovať, že nevstúpil, ale že ho privliekli. Ale nestihol.

– Trest, – skonštatoval Bulava, – je dvadsať rán bičom. Trest vykoná tu prítomný Daryl, a on má veru ťažkú ruku. Skôr ako o týždeň sa na nohy nepostavíš. Tak poďme, berte ho. Na rínok s ním, priviazať k stĺpu...

– Ho-hó, ho-hó, – zastavil drábov muž v tmavosivom, na spodku zablatenom plášti, ktorý práve vchádzal do miestnosti. – Čože máš, Bulava, tak naponáhlo s tým stĺpom a bičom? Zaklínača mi chceš skaličiť? Kdeže, kde, nič z toho nebude. Ja potrebujem zaklínača, celého a zdravého, na stavbe.

– A čo mi ty tu, – richtár si založil ruky v bok, – do výkonu práva zasahuješ, Blauffall? Už dosť, že strpím, že mi ľudí z dediny furt

na roboty ťaháš. No do jurisdikcie sa mi nemiešaj, to nie je tvoja vec, jurisdikcia je moja. Zločin musí byť potrestaný. . .

– Trt, a nie zločin, – prerušil ho Blaufall. – Nedošlo tu k nijakému priestupku, išlo o sebaobranu a záchranu ľudí. Nestrúhaj tu ksichty, nevystráčaj, lebo mám svedka. Len poď ďalej, pán gazda. Poď, neboj sa. Len povedz, čo a ako.

– Dosvedčujem. . . – zakvílil sedliak a ukázal na Geralta prstom. – Dosvedčujem slovom, že tento mladý muž sa mi s pomocou proti zbojníkom poponáhlal. . . Majetok mi zachránil. . . Moju dcéru pred zneuctením ratoval. . . Nevinnú zo zbojníckych pazúrov vyslobodil. . .

– A tamten dezertér, – dopovedal Blaufall, – sa naňho so sekerou vrhol, mladý sa iba bránil. Sebaobrana! Potvrďte, pán gazda, že tak bolo.

– Tak bolo. . . Richtig tak! Pán richtár, nevinný je tento mladý pán! – Sedliak bol bledý a hovoril neprírodzene hlasno. – Pán richtár! Prepustite ho, prosím vás. A tu. . . Prosím, vezmite si. . . Z titulu dákyh, hmm. . . strát, možno nejaké náklady. . . Na rekompenzáciu. . .

Sedliak v úslužnom úklone podal richtárovi meštek. Bulava ho schoval do vrečka naberaných nohavíc tak rýchlo a šikovne, že meštek ani necinkol.

– Sebaobrana! – vyprskol. – Človeka naprieč mečom rozťal. Nevinný mládenec. . . Hneď by som ho. . .

Vyšli na rínok. Drábi vystrčili Geralta von bez toho, aby mu rozviazali ruky.

– A ty, Blaufall, – spýtal sa richtár, – čože si taký zapálený, že mi tu ešte aj svedka privádzaš? Až tak toho zaklínača potrebuješ?

– Čo, ty to akože nevieš? My kladieme cestu. Veľkú cestu, z Ard Carraighu má viesť cez hory až do samého Hengforsu. A nie je to hocičo, len dáka poľná cesta, ale hradská, suchá a rovná, vystlaná brvnami a fošňami, aby mohli po nej premávať vozy a záprahy.

To je vážna vec, taká Veľká cesta, to bude obchodná trasa, naše končiny spojí so Severom. Sám kráľ dal príkaz poponáhľať sa. A pritom tam v lesoch a močariskách žije kopa oblúd, podchvílou nejaký robotník zmizne, monštrum ho unesie alebo zabije...

– A ty sa odkedy staráš o robotníkov? Vždy si vravel, že čo tam po robotníkovi, nebude jeden, bude druhý...

– Na robotníkov serie pes, to sú väčšinou poddaní, čo sú na robotách. Ale občas mi obluda vedúceho čaty zmárni, a to mi potom dezorganizuje prácu, zastaví sa postup robôt. Ale škoda reči. Vravím, že zaklínača potrebujem, lebo ak nedodržím termín, nielenže prémie pôjdu do čerta, ale ešte aj kontrolu pošlú. A kontrola...

– Vždy niečo nájde, – chápavo pokýval hlavou Bulava. – Buď materiál kúpený pod rukou, alebo navýšené náklady, alebo...

– Neodbiehaj od témy, – zamračil sa Blaufall. – A zaklínača prepust' hneď, bez zdržovania, hneď ho beriem so sebou na stavbu... Ale čo zase... Čo sa deje?

– Stará garda zo strážnice. – Richtár si rukou priclonil oči.
– Vojsko pána Carletona.

Vo zvírenom prachu medzi vyplašené sliepky vcváľalo na rí nok niekoľko jazdcov. Ozbrojencov. Zaodených pestro, krikľavo, či skôr ledabolo, handrársky. Len dvaja na ich čele boli elegantnejší. Veliteľ, fúzač v kamizole z losej kože, s pozláteným pásom, v klobúku s pávimi perami. A dlhovlasý elf s páskou na čele, v zelenej uniforme zveda.

– Pán kapitán Reisz Carleton, – pozdravil sa Bulava a vykročil mu oproti. – Pekne vítame. Čomu môžeme vďačiť za návštevu? Aké potešenie!

Pán kapitán Reisz Carleton sa naklonil v sedle a schuti si odpľul. Potom dal pokyn zvedovi. Elf priklusal na koni k stľpu s priečnym brvnom a šikovne cezeň prehodil povraz zakončený slučkou.

– Ohó! – Bulava si podoprel boky a obzrel sa, či drábi stoja za ním. – Ako vidím, pán kapitán zišiel do mojej dedinky na vešanie. Ejha, vidím dokonca, kohože údelom je dnes povrázok. Vidím, vidím, tamtí dvaja v putách. . . No, pán kapitán ulovil dezertérov zo svojej hliadky! Tých, čo mi tu po lesoch dedinčanov a dievky prepadali?

– Tých mi, – vykrútil si fúz kapitán Reisz Carleton, – vešať ani na um neprišlo! Tí dvaja pôjdu do uličky, kordón ich vyšibe korbáčmi. Aby si pamätali. A hotovo. Mám primálo ľudí na to, než by som ich len tak za hocičo vešal. A tobôž ešte aby mi ich dáky privandrovalec beztrešne hlušil.

Kapitán sa vyrovnal v sedle, zvýšil hlas, lebo oslovoval nielen richtára, ale aj dedinských drábov, Blaufalla, jeho paholkov a postupne sa rozrastajúcu skupinku dedinčanov.

– Za čo mám svojich vojakov trestať? Za čo? Že sa svojvoľne vzdialili? Že chceli dáku dievku pretiahnuť? Veď sme tu na stráži ako na konci sveta, ako vo vyhnanstve, ako za trest. Neokoštuješ tu veru ani z piva, ani z báb. . . Ako sa potom čudovať, že chlapi si neraz načierno odskočia, že schmatnú dáku. . . Veď na kiego čerta, – pridala ešte Reisz Carleton na hlase, – sa baby vláčia po lesoch? A tu prítomný gazda, ten čo, vari musel s tým jeho dievčiskom akurát tadiaľ ísť, nedalo sa ju doma nechať? Niet sa veru chlapcom čo čudovať, že sa im zachcelo. . . Nechválim to! Nechválim, ale chápem! Pán Aelvarr? Hotovo?

– Hotovo, kapitán.

– Takže sem s tým zaklínačom, Bulava. Zabíj mi vojaka, tak odvisne. Obesiť ho treba na výstrahu. A nieže ho odrežete, richtár, nech si ho aj ostatní obzrú.

Blaufall vykročil, opatrne, akoby sa chcel ozvať, napokon sa vzdal. Drábi chytili Geralta, ale len tam neisto postávali. Ako sa ukázalo, mali dôvod.

Zrazu nastalo zvláštne ticho. A akoby zavialo niečo chladné.

Na rínok spoza stodôl pomaličky vchádzal vraný, smolne čierny kôň. Niesol jazdca. Bielovlasého, v čiernej koženej kamizole na pleciah vybíjanej striebornými nitmi. Nad pravým plecom jazdca vyčnievali rukoväte dvoch mečov.

Pomaly, priam pôvabne, čierny kôň obišiel dedinčanov a richtára. Aby vzápätí zastal pred oddielom kapitána Carletona.

Na chvíľu zavládlo ticho. Potom vraník pohodil hlavou. Zadrnčali krúžky zubadla.

– Pán richtár Bulava, – ozval sa do ticha bielovlasý jazdec, – okamžite prepusti môjho zaklínača. Vráť mu koňa, zbraň a majetok. Okamžite.

– Áno... – odkašľal si richtár. – Rozkaz, pán Holt. Hneď...

– Pán kapitán Carleton, – uklonil sa zľahka jazdec. – Klaniam sa.

– Pán zaklínač Preston Holt. – Reisz Carleton sa dotkol okraja klobúka. – Zdravím.

– Pán kapitán, – zvýšil jazdec hlas, – ráči láskavo vziať odtiaľto tohto elfa, jeho povraz a ostatných svojich podriadených. Už vás tu netreba. Dnešný lynč je odvolaný.

– Naozaj? – Kapitán sa narovnal v sedle a oprel si ruku o košík meča. – Ste si až taký istý, pán zaklínač?

– Áno, som si istý. Zbohom. Pán richtár, prepustili ste chlapca? Veci ste mu vrátili?

– Ach, ty skurvenec! – zručol jeden z Carletonových jazdcov, vytasil meč z pošvy a popchol koňa. – Ja ťa...

Nedokončil. Jazdec oslovený ako Preston Holt zdvihol ruku a urobil akési prudké gesto. Vzduch zvýskol a zasvišťal, dedinčania si zakryli uši. Jazdec skríkol, vyletel zo sedla ako z praku, sťažka bezvládne dopadol rovno pod kopytá kumpánov; ich kone sa splašili, odrfkli, zadupali, potriasali hlavou, jeden sa postavil na zadné. Kôň vyhodeneho zo sedla sa rozbehol medzi chalupy, vyhadzoval kopytami a vrtel zadkom.

Ticho priam zhustlo.

– Ešte niekto? – Preston Holt zdvihol ruku v rukavici. – Nie-
kto, kto má chuť postaviť sa? Hrať sa na hrdinu? Nie? Tak som
si aj myslel. Lúčim sa, páni vojaci. Mladý zaklínač je už v sedle?

– Už, – odvetil Geralt.

– Tak teda poďme. Za mnou.

Horná Marka svoj hraničný znak postavila pri rieke Gwenllech. Je všeobecne známe, že ambíciou tamojších markgrófov je ďalej do dolín Dračích hôr nájazdy robiť, takže oblasť svoju zvykli za cismontanskú označovať, keďže sa táto čo nevidieť o transmontanskú časť zväčší, keď budú elfovia hlbšie do hôr zatlačení. Ibaže roky plynú a nič také sa nedeje.

Baldwin Adowardo, *Regni Caedvenie Nova Descriptio*

KAPITOLA DRUHÁ

Kráľovstvo Kaedwen bolo v celom obývanom svete vychýrené chladným a rozmarným počasím. Krajina, uzatvorená od severu hradbou Dračích hôr a od východu mocným masívom hôr Modrých, trpela nevypočítateľnými a častými presunmi mäs vzduchu, výsledkom ktorých boli dlhé a mrazivé zimy, chladné jari a krátke daždivé letá. Pokiaľ ide o jesene, bývali kadejaké – raz bolo teplo, slnečno a príjemne, inokedy vôbec nie.

Teraz, v mesiaci marci, elfami nazývanom Birke, sneh ešte stále ležal kade-tade po úsustoch a vývratoch, ako biele plachty spočíval na priehlbínach a rúbaniskách. Ľad svojimi žltnúcimi tablami stále pokrýval niektoré kaluže a jarky. Slniečko akoby už aj hrialo, ale keď zavial vietor z hôr, nepopŕhlil mrazom o nič menej ako v januári.

Geralt sa z Kaer Morhenu vybral deň pred Rovnodennosťou. Tak to mali zaklínači vo zvyku. Praxou sa totiž overilo, že po zime sú obludy najhľadnejšie a také agresívne, že ľudia v dedinách a osadách sú ochotní poskladať sa, aby si prenajali zaklínača, aj keď pred koncom zimy už pojedli zásoby a prakticky nemajú nijaké prostriedky. Geralt však ani nedostal príležitosť, aby si ho najali. Vyšlo to totiž tak, ako to vyšlo, necelé dva dni jazdy od hôr, bác, sedliak a jeho dcéra, lotri zbehovia, plešatý dráb s pokazenými zubami, prásk-bum, no a bolo. Ocitol sa pred súdom richtára Bulavu z dediny Neuhold, a spreď tohto súdu, a potom aj pred lynčom hroziacim od vojakov z blízkej hraničnej strážnice ho zachránilo to čudné bielovlasé indívídium s dvoma

mečmi na chrbte a čabakou na čiernom koni, ktoré teraz Geralt nasledoval.

– Navrhujem, – obrátil sa v sedle ten čudný človek, – aby sme nejaký čas išli spolu. Kapitán Carleton ťa stále môže chcieť obešiť, evidentne mal na to veľkú chuť. Nie je až taký hlúpy, aby ma prenasledoval, ale ty, keby si bol sám, by si bol preňho ľahký cieľ. Ak ti teda neprekáža moja spoločnosť. . .

– Ale kdeže, – rýchlo ho ubezpečil Geralt a popohнал svoju plavú kobylu. – Budem len rád. . . Ja. . . Ja som. . .

– Viem, kto si. Vlasy ti zbeleli po mutáciách? Po Premenách? Zánik pigmentu, tak ako u mňa?

– Veru tak. . . Ale odkiaľ. . .

– Odkiaľ viem, čo si zač? Odtiaľ, že sledujem, čo sa tam u vás v Pevnosti deje. A doniesli sa ku mne chýry, že sa tam vyškolil taký jeden wunderkind, že ho volajú Geralt a že onedlho sa má vydať na cesty.

– Ale Vesemir. . .

– Nikdy ma nespomenul? Meno Preston Holt mu nikdy z úst nevyklázlo? Vysvetlím: Od istého času sme sa Vesemir a ja pohybovali, takpovediac, po inakších orbitách. Ak vieš, čo mám na mysli.

Geralt celkom nevedel, čo je to orbita, ale pokýval hlavou a zatváril sa múdro.

Istý čas pokračovali mlčky. Bok po boku.

– Takže si z Kaer Morhenu vyrazil do sveta, – ozval sa napokon Preston Holt. – Začiatok si možno nemal najlepší, ale tak to už so začiatkami býva. Veď ja ťa ani nemám v pláne nejako kritizovať, skôr naopak, videl som mŕtvolu toho zbojníka a tvoje záslahy sa dajú považovať za bezchybné. Možno zbytočné, možno nepremyslené, možno nie elegantné – ale v podstate bezchybné.

Znovu si pomlčali, obzreli si stádo dobytky vyhnaného na pastvu a pastierika, čo pobiehal od kravy ku krave, aby si premrznuté nôžky ohrial v čerstvom kravskom lajne. Lajno zohrievalo asi len priemerne, ale nohy určite hrial aj beh.

– Vyháňajú kravy, – poznamenal Holt, – aj keď tráva sotva zo zeme vytrčá. To znamená, že sezóna sa začala a bez ťažkostí nájdeš robotu, Geralt. Ako iste vieš, sme v tej časti kráľovstva Kaedwen, ktorá sa volá Horná Marka. Bohatstvom Hornej Marky sú nerasty: predovšetkým soľ, ale aj striebro, nikel, zinok, olovo, lapis lazuli a podobné. Prinajmenšom to tak bolo kedysi, dnes akoby sa väčšina nerastného bohatstva nedostávalo. Nič netrvá večne.

Geralt to nekomentoval.

– Vidíš ten pahorok pred nami? Volá sa Predsvit, takto figuruje na oficiálnych mapách. A pochádza to z toho, že asi tak pred sto rokmi sedliak menom Predsvit akurát tam náhodou vykopal hrudu striebra veľkú ako väčšia kapustná hlava. Vzápätí tu vznikla baňa, zahryzla sa do svahu hory. Dolovali tu veľké množstvá striebra a galenitu, sulfidu olovnatého. Čím hlbšie však baníci kopali, tým mali väčšie problémy s vodou. Takých odvádzáčov vody ako tento je tu viac, uvidíš ich. Koniec koncov náklady na odvodňovanie sa postarali o to, že sa celá ťažba prestala vyplácať. Baníci sa odsťahovali do iných končín. Nechali tu labyrint chodieb a štôlní, čiastočne zatopený. A teraz to najlepšie: opustenej a zatopenej bane sa zmocnili a obsadili ju ontofágy. Vieš, hádam, čo sú to ontofágy?

– Ontofágy, – odrecitoval Geralt, len čo sa nadýchol – sú veľké tvory pripomínajúce psohlavé opice. Žijú v húfoch pod zemou, v temnotách. V húfe sú nebezpečné...

– Sú nebezpečné ako čerti, – prerušil recitáciu Preston Holt. – A pomerne často dávajú o sebe vedieť amatérskym kopáčom, čo prichádzajú na Predsvit hľadať striebro, ktoré sa tu ešte stále dá nájsť. A pozri, tamto je ilustrácia toho, čo vravím: to, čo tamto svieti, to sú plachty vozov a šiatrov. Smerujeme rovno do tábora usilovných striebrokov. Prvých tejto jari.

Usilovní striebrokoví ich najsamprv privítali delegáciou ozbrojenou lopatami a palicami. Hrozivo sa škľabiace tváre vítajúcich

vysielali jednoduchý odkaz: Practe sa preč, privandrovalci, my sme tu boli prví. Výrazy sa však rýchlo zmiernili – ako preukázala lustrácia, privandrovalci určite neboli neželaná konkurencia. A tak sa na tvárach, ešte pred chvíľou namosúrených, zrazu zračila priam radosť.

– Pane môj, bohom vďaka! – zvolal vedúci kopáčov a skryl za chrbát motyku, ktorou ešte pred chvíľou výstražne mával.
– Vďaka bohom vzdávame! Preboha, veď je to veľkomožný pán zaklínač! A doniesol sa k nám chýr, že ste dakde neďaleko, tak sme sa už za vami chystali! A vy ste nám teraz ako z neba, ako z neba padli!

– Tak to mám vo zvyku, – narovnal sa Preston Holt v sedle.
– Z neba padať k tým, čo ma potrebujú. Lebo som zaklínač.

Ku kopáčom sa medzitým pripojilo niekoľko bedákajúcich žien. Bedákanie bolo čoraz hlasnejšie a čoraz chaotickejšie. Preston Holt sa gestom a hlasom začal dožadovať poriadku. Chvíľu trvalo, kým sa konečne dalo zistiť, o čom to celé je a o čo vlastne ide kopáčom a ich ženským.

– Zaklínača potrebujeme, zaklínača! – zvolal hlavný striebrokop a zamával motykou. – Chlapca nám uniesli tie podzemné tvory, čo pod horou prežívajú! Napadli ho, uniesli, do priepasti stiahli! Ktože ho teraz zachráni, ak nie vy?

– Ani dva týždne nie sú odvtedy, čo som vás vystríhal, že sa máte držať ďalej od šachty a štólní. No čo? Nevravel som? Radšej kopte na druhej strane hory? Vravíte, že chlapca ontofágy uniesli? Kôfkorochého? Päť? Dávno? Ha, predvčerom? To ste sa teda po mňa neponáhľali. Zosadni, Geralt.

Preston Holt zostúpil z koňa. Geralt si nemohol nevšimnúť, že sa mu zosadalo ťažko. A že silno kríva na ľavú nohu. Gestom odhnal ženy, čo ho obstúpili a zasypali rečami. Chvíľu sa rozprával so starším kopáčom, potom potiahol Geralta za rukáv.

– Nuž, mladý zaklínač, – vyzval ho. – Prichodí nám pomôcť ľuďom v núdzi, čo ich obludy ohrozujú. Lebo nás akurát najali.

– Ak chlapca ontofágy uniesli predvčerom, – zahundral Geralt, – nemá skoro žiadnu šancu, aby ešte...

– Žil? Áno, dá sa o tom pochybovať. Ale možno aspoň nájdeme... Hmmm... Dáme matke možnosť pochovať to, čo zostalo... Prečo to váhanie, mladý Geralt? Najprv ideš bez rozmyslu brániť česť dákej dievky a rozsekáš človeka, a teraz váhaš?

– Vari dačo vravím? – pokrčil Geralt plecami. – Alebo azda váham? Neváham.

Na horskom úbočí sa uchovali zvyšky drevených konštrukcií, podistým odvodňujúcich mechanizmov. Zívala tam šachta, čiastočne prepadnutá, odkrývajúca priepasť.

– Po bani zostala šachta, – vysvetľoval Holt, – a štôľňa, aha, tamto ďalej. Jedna aj druhá vedú do vyššieho porubu. Porub je krivolaký, lebo sa ťahá pozdĺž kompletne vydolovanej žily. Odtiaľ šikmo dole smeruje porubová chodba a vedie do nižšieho porubu, ešte kľukatejšieho, s viacerými odbočkami. Poniže je ešte jedna štôľňa, ale tá je celá zatopená. Ontofágy sedia v tej nižšej chodbe. Môžu tam byť aj nejaké diery, prepojenia do prirodzených jaskýň.

– Takže plán je takýto: Ja s mojou nohou dole nezídem, takže sa vyberiem pred štôľňu, tam narobím rámus, nalákam ontofágy na seba. Potom bude všetko na tebe. Zideš šachtou do chodby, odtiaľ šikmou spojnicou dolu. Tam máš šancu nájsť... To, čo treba nájsť. S omrvinkou šťastia. A to ti aj želim, chlapče. Dovidenia zasa hore.

– Čo takto najprv, – navrhol Geralt, – prelustrovať...

– Čo urobiť? – skrívil tvár Holt. – Aha, rozumiem. Ale netreba nič... lustrovať. Vypi elixír, medailón do hrsti a lez do šachty.

– Pri všetkej úcte, – precedil vedľa stojaci hlavný kopáč, – ale tento chlapec je hádam primladý... Bude si vedieť rady? Nazdávali sme sa, že to vy, pán Holt, zleziete tam dole. Sám osobne...

Preston Holt sa otočil a pozrel sa na neho. Kopáč sa skrčil, čosi zahundral. A zmlkol.

Chodba bola vysoká. Geralt mohol voľne kráčať vystretý a do klenby ešte aj tak zostávalo pár piadí. Všade po stenách stekala voda a okrem ozveny padajúcich kvapiek nebolo počuť nič. Pridal do kroku, chcel byť čo najskôr v šikmej spojovacej chodbe, ešte kým Holt začne v súlade s príslubom robiť hluk pri štólni.

V stenách porubu bolo vidieť hlboké dutiny, stopy po vydlabaných zhlukoch rudy. V jednej z takýchto dutín si všimol zvláštnu tehlovú stavbu, či skôr zvyšky stavby. Nemohol vedieť, že to boli pozostatky prastarej kaplnky.

Baníci, a o tom Geralt tiež nevedel, verili v bohov najdlhšie zo všetkých sociálnych skupín. Keďže pracovali v podmienkach ustavičného ohrozenia, museli veriť, že nad nimi bdie nejaká prozreteľnosť a že modlitby jej venované im zaručia bezpečnosť. Ako sa dá ľahko uhádnuť, prax hneď ukázala, že modlitby sú márne, že závaly a explózie metánu postihujú rovnako často zbožných ako bezvercov. Ale baníci aj tak verili, stavali kaplnky, páliili sviece a modlili sa. Dlho. Ale nie večne. Rozum, ako obvykle, napokon zvíťazil.

Chodba začala prudko klesať, ústila do šikmej spojnice. Nastražil uši, ale stále nepočul nič okrem kvapkajúcej vody.

Podľa všetkého už bol tesne pred dolnou chodbou, keď sa to začalo.

Z tmy zasvišťal veľký kameň, suchol sa mu o vlasy. Za ním leteli ďalšie, niektoré trafili. Jeden zasiahol Geralta do hlavy a otriasol ním; ontofágy sa naňho s divým brechotom a vytím vrhli zo všetkých strán, škrabali a hrýzli. Nedalo sa zrátať, koľko ich bolo, mihali sa naokolo príliš rýchlo. Geralt vytrhol meč z pošvy len preto, aby ho vzápätí stratil – dva tvory ho znehybnili, tretí mu úderom

veľkej skaly vyrazil zbraň z ruky. Netvor zdvihol ukoristený meč a triumfálne zaryčal, pričom otvoril psiu papuľu dokorán. Triumf bol predčasný – Geralt zo seba zhodil obidvoch útočníkov, schmatol kameň, hodil ho a trafil ontofága rovno do zubov. Ontofág pustil meč. Geralt vyskočil, zachytil zbraň ešte skôr než dopadla, a zaťal do obludy zápasiacej so skalou, čo jej uviazla v papuli. Dvoma prudkými sekmi rozťal dvoch ďalších. A vrhol sa na útek smerom k šachte. Za ním sa rozľahol divý štekot a zadunela spŕška kameňov – niektoré opäť presné. Jeden ho trafil do zátylku – zablysko sa, roj hviezd ožiaril porub. Druhý kameň ho zasiahol do krížov a div že nespadol. Dvakrát ho ontofágy dobehli a zaťali mu zuby do lýtok, pred vážnymi zraneniami ho však ochránili kožené gamaše. Jeden priskočil a bolestivo ho uhryzol nad kolennom, kde ho už gamaša nechránila. Geralt ho zabil bez toho, aby spomalil.

V spŕške kameňov dobehol do šachty, vyšplhal sa po zvyškoch rebríka, vyšiel na povrch, tam spadol a ležal. Určitý čas.

– No, no, – začul po chvíli. – Vyviazol si. A dokonca bez väčších poranení. Vidím, že ti na pár miestach tečie krv, ale odnikiaľ nestrieka, a to už je niečo. Máš môj obdiv.

Preston Holt stál nad ním a obhrýzal pečené kuracie stehno.

– No pekne, – zastonal Geralt, stále poležiačky. – No krásne! Mal si byť v štôlni... Urobiť rámus... Odlákať ich...

– Naozaj? – Holt odhodil kosť. – Ach, áno. Prepáč, celkom som na to zabudol.

Geralt zahromžil. Stále s ústami pri zemi.

– A ešte ti prezradím, – oblízal si Holt prsty, – nezaplatia nám nič. Lebo chlapec sa našiel. Prišiel. Jednoducho sa niekde zatúlal a kopáči, ako zvyčajne, zvalili vinu na ontofágy. Tak vstaň, mladý Geralt. Zaklínač Geralt. Počkaj, pomôžem ti. Chodiť vládzeš? Tak poďme. Ako som vravel, z oldomáša nebude nič. Ale nakrmia nás a prenocujú. Dievky sa postarajú o tvoje poranenia. Keď pekne poprosíš, možno daktorá bude na teba aj milšia.

Vykročili k táborisku a čmudiacim kotlíkom. Zaklínač Geralt len s námahou prepletal nohami.

Kypré dievčatá ho na pár miestach ošetrili. A nakrmili ho. Ba kopáči dovolili, aby tu prenocovali, Holt v šiatry, Geralt na voze.

Jedno z dievčat prišlo v noci ku Geraltovi a bolo aj prítulné. Ale iba prítulné, aj to len trochu, o nič viac. A hneď potom odišlo.

Na svitaní sa Geralt spustil z voza a dal sa do sedlania kobyly, pričom stále stonal od bolesti. Pri tejto činnosti ho prekvapil Holt.

– Čože máš tak naponáhlo? – pretieral si oči. – Počkaj. Uctia si nás raňajkami, potom pôjdeme ďalej.

– Tak čakaj, – precedil Geralt. – Veď ja som si vôbec nie istý, či chcem s tebou niekam ísť. Čo ak radšej odídem sám?

Holt sa oprel o kmeň brezy a pozoroval nebo. Bolo čisté, bez jediného mráčika.

– Celkom rozumiem, – prikývol, – tvojej reakcii. Ale musel som ťa, zdôrazňujem, musel, pre začiatok vyskúšať, overiť si, aký si v akcii.

– Nemusel som sa odtiaľ dostať.

– Ale dostal si sa.

– Nie vďaka tvojej pomoci. Preto teraz...

– Prosím ťa, – prerušil ho Holt, – aby si ma sprevádzal na koni aspoň do poludnia. Čo sa dá zhruba preložiť, ak rátame dennú dobu, na päť až šesť stají.* Toľko času a taká vzdialenosť, nazdávam sa, postačí, aby si vyvetral zlosť, čo na mňa máš, a aby si sa pozrel na svet triezvejšie. A potom budem mať pre teba ponuku.

– Akú ponuku? – prižmúril oči Geralt.

– Šesť stají. Na poludnie.

* staja – starobylá dĺžková miera, cca 893 metrov (pozn. prekl.)

Poludnie bolo už naozaj blízko, keď nebo zrazu sčernelo od krídel, všade sa rozliehal ich trepot a súvislé krákanie. Zo zeme a z korún okolitých stromov sa strhli a vzlietli desiatky, ak nie stovky čiernych vtákov.

– Krkavce, – vzdychol si Geralt. – Toľko krkavcov! To nie je možné! Krkavce nelietajú v krdľoch! Nikdy!

– Bezpochyby, – uznal Holt. – Toľko krkavcov pokope je nezvyčajná vec, aj mne to pripadá čudné. Nepochybne máme do činenia s nevšedným javom. A naďabili sme na ne na nevšednom mieste. Ak si si všimol.

– Rázcestie, – rozhladol sa Geralt. – Krížne cesty.

– Rázcestie. Symbolické miesto. Štyri cesty na štyri svetové strany. Miesto voľby a rozhodnutia. Ktorou sa teraz máš vybrať, Geralt? Zaklínač Geralt?

Krkavce obsadili vrchné konáre stromov. Krákali, prizerali sa jazdcom.

– Tri z ciest, vrátane tej našej, sú tvoje cesty osamoteného zaklínača, teda osud, ktorý si si zvolil, keď si vyšiel z Kaer Morhenu. Ak sa vydáš niektorou z tých troch ciest, ak sa tak rozhodneš, rozídeme sa. Ak si však vyberieš štvrtú z týchto ciest, vypočuješ si môj návrh.

Krkavce zakrákali.

– Ako si si už určite všimol, mám svoje roky. A dodávam, že naozaj dosť. Čudoval by si sa, koľko. Navyše som, a ani to sa nedá skryť, kalika. Dni mojej zaklínačskej slávy, to je pesnička minulosti. Už sa nevydávam na cesty s mečmi, jagot mojich čepelí už veru nerozoženie temnotu. Ale temnota existuje, obludy stále po nociach šarapatia. Ty sa im môžeš postaviť zoči-voči a poraziť ich. Ľudia ohrozovaní netvormi budú vyhľadávať tvoju pomoc.

– Máš pravdu, ja tu básnim, a ty čakáš na ponuku. Takže tu je: Ponúkam ti spoluprácu. Tu v Kaedwene ma poznali a stále ma

poznajú, nikdy som sa nestážoval na nedostatok klientely, a veru aj teraz ma ľudia žiadajú o pomoc, ktorú im už nemôžem poskytnúť. Ale ty môžeš. Pozoroval som ťa a hovorím: Buď môj nástupca, Geralt. Namiesto toho, aby si sa hladný tralákal po bludných cestách, bývaj u mňa. Využi moje renomé, a o prácu budeš mať postarané. A po práci sa budeš mať kam vracieť. A kde prezimovať. A ja... Ja budem celkom šťastný, že niekto pokračuje v mojom diele. Ako aj, to netajím, že mi niekto pomôže v živobytí na starobu. Nemusíš sa rozhodnúť hneď. Zatiaľ postačí, ak sa na ďalšiu cestu nevydáš sám, ale so mnou. Keď ma budeš sprevádzať. Platí?

– Nuž, čo ja viem... Platí.

– Tak teda poďme. Ponechajme toto rázcestie krkavcom.

Krkavce sa s nimi lúčili krákaním.

– Neuraz sa, – obrátil sa Holt v sedle, – ale trvám na tom, aby si predomnou používal spisovné slová. Konkrétne aby si nevrazil „lustrovať“ a „no hybaj“.